

FORSKNINGSPROGRAM 2024-2029: WHAT WORKS? ATT TIDIGT FÅNGA UPP BARN OCH UNGA SOM RISKERAR ATT FARA ILLA. KUNSKAPS- OCH METODUTVECKLING I SAMVERKAN MED SOCIALTJÄNST, SKOLA, POLIS, BVC OCH BRUKARE

Pia Tham och Katarina Alexius

Institutionen för socialt arbete, Uppsala universitet

Presentation av Pia Tham och Katarina Alexius av forskningsprogrammet What Works? Att tidigt fånga upp barn och unga som riskerar att fara illa. Kunskaps- och metodutveckling i samverkan med socialtjänst, skola, polis, BVC och brukare.

What works-projektet är tillämpad välfärdsforskning som bedrivs genom programbidrag från Forte åren 2024–2029. Projektet är ett partnerskap mellan forskning och praktik för utveckling av socialtjänstens förebyggande arbete med barn och unga. Syftet är att forskare, praktiker och brukare i samverkan etablerar en långsiktig modell för kunskaps- och metodutveckling med fokus på socialtjänstens förebyggande och tidiga insatser. Dagens samhällsutmaningar är utgångspunkten för projektarbetet, som ska genomföras med inriktning mot Uppsala kommuns socioekonomiskt sårbara områden. Genomförandet baseras på fyra delprojekt av särskild relevans för barn och ungdomar som på grund av sådant som socioekonomisk utsatthet riskerar negativ utveckling. Delprojekt 1 rör förebyggande arbete och tidiga insatser för föräldrar med spädbarn, medan Delprojekt 2 rör förebyggande arbete och tidiga insatser med elever i grundskolan. Genom Delprojekt 3 studeras förebyggande arbete och tidiga insatser mot barn- & ungdomsbrottslighet, och i Delprojekt 4 undersöks förebyggande arbete och tidiga insatser avseende hedersrelaterat våld. Tre övergripande forskningsfrågor styr genomförandet:

- I vilken utsträckning uppnår de metoder som används sina mål ur både brukarnas och de professionellas perspektiv?
- Hur kan arbetet utvecklas?
- Hur kan kunskap från de fyra delprojekten överföras och implementeras för en långsiktig och kontinuerlig kunskapsutveckling?

Datinsamling sker baserat på bland annat olika skattningsskalor/mätinstrument i granskningen av semistrukturerade-, djup- och fokusgruppsintervjuer, etnografiska studier samt dokumentationsanalyser. För att skapa förståelse för hur socialtjänstens arbete med barn och unga kan utvecklas vägleds undersökningarna av flera teoretiska perspektiv, med en bas i barnets bästa utifrån FN:s barnkonvention. Initiativ till projektarbetet kommer från Uppsala kommun, som under många år i vissa avseenden hanterat svåra sociala problem. Målet är att skapa arbetsmodeller för kontinuerlig kunskapsöverföring och

implementering. Syftet med programmet är att förbättra kvaliteten i arbetet med barn, unga och deras familjer. Ambitionen är att den kunskap som genereras kommer att vara värdefull även på nationell nivå.

Nyckelord: Preventivt socialt arbete, social barn- och mödravård, barn- och ungdomskriminalitet, skolsocialt arbete, hedersrelaterat våld och förtryck